

Č.j.: S 85/02- 911/02-VO II

V Brně dne 23.5.2002

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zahájil dne 29.3.2002 dle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád), ve spojení s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, na návrh účastníků řízení, jimiž jsou společnosti Sokolovská uhelná, a.s., se sídlem Staré náměstí 69, Sokolov, PSČ 356 00, IČ 49790072, Severočeské doly a.s., se sídlem Boženy Němcové 5359, Chomutov, PSČ 430 01, IČ 49901982 a Mostecká uhelná společnost, a.s., se sídlem V. Řezáče 315, Most, PSČ 434 67, IČ 49101463, společně zastoupené na základě plných mocí Petrem Pudilem, bytem Ve Studeném 1190/11, 147 00 Praha 4 – Braník, správní řízení ve věci určení dle § 7 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., zda dohody obsažené v Alianční smlouvě uzavřené dne 28.3.2002 mezi účastníky řízení podléhají zákazům dle § 3 až 6 zákona č. 143/2001 Sb. Na základě provedeného řízení a po zjištění rozhodných skutečností vydává Úřad pro ochranu hospodářské soutěže toto

r o z h o d n u t í :

Určuje se, že dohody obsažené v Alianční smlouvě uzavřené dne 28. března 2002 mezi společnostmi Mostecká uhelná společnost, a.s., se sídlem V. Řezáče 315, Most, PSČ 434 67, IČ 49101463, Severočeské doly a.s., se sídlem Boženy Němcové 5359, Chomutov, PSČ 430 01, IČ 49901982 a Sokolovská uhelná, a.s., se sídlem Staré náměstí 69, Sokolov, PSČ 356 00, IČ 49790072, a to:

I. Dohody obsažené

- v čl. 3.1., dle níž účastníci dohody budou společně s dalšími partnery spolupracovat na dobudování společného podniku pod názvem (obchodní tajemství), zaměřeného na obchodování s elektrickou energií vyrobenou na bázi hnědého uhlí s primárním záměrem jejího vývozu do (obchodní tajemství),

- v čl. 3.3., dle níž Řídící výbor zřízený účastníky dohody vytvoří odbornou komisi za účelem posouzení společného využívání služeb společnosti (obchodní tajemství), v oblasti vulkanizace, servisu a montáže dopravníkových pásů a zpracování pryžového odpadu s cílem, aby koncentrace objemů prostřednictvím jednoho kontrolovaného dodavatele vedla ke snížení nákladů na tuto činnost,
- v čl. 3.4., dle níž Řídící výbor zřízený účastníky dohody vytvoří odbornou komisi za účelem posouzení společného využívání služeb společnosti (obchodní tajemství), v oblasti vrtných a trhacích prací, s cílem, aby koncentrace objemů prostřednictvím jednoho kontrolovaného dodavatele vedla ke snížení nákladů na tuto činnost,

podléhají zákazu dohod narušujících soutěž dle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů.

II. Dohoda obsažená

- v čl. 3.2., dle níž účastníci dohody budou společně postupovat v oblasti investic do výzkumu a vývoje čistých uhelných technologií, nových směrů užití uhlí, geologie, geotechniky, hydrologie, úpravy uhlí a konstrukce technologických zařízení s tím, že koordinátorem spolupráce bude (obchodní tajemství),

nepodléhá zákazu dohod narušujících soutěž dle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, **za předpokladu** splnění podmínky § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 199/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, pro určité druhy dohod o výzkumu a vývoji, tj., že všichni účastníci dohody budou oprávněni využívat výsledků společného postupu v oblasti výzkumu a vývoje samostatně.

III. Dohoda obsažená

- v čl. 3.5., dle níž Mostecká uhelná společnost, a.s. a Severočeské doly a.s. budou společně podporovat vývoj, výrobu a marketing moderních, automatizovaných a ekologicky šetrných kotlů pro vytápění rodinných domů a menších objektů spalujících hnědé uhlí a za tím účelem vytvoří společný podnik (obchodní tajemství), v poměru 50:50 % podílu na základním kapitálu,

nepodléhá zákazu dohod narušujících soutěž dle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, **za předpokladu** splnění podmínky § 3 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 199/2001 Sb., tj. že doba společného využívání výsledků tohoto výzkumu a vývoje nepřesáhne 7 let od prvního uvedení smluvního zboží na trh a po uplynutí této doby společný podíl účastníků dohody na trhu takového zboží nepřesáhne 25%.

IV. Dohody obsažené

- v čl. 3.6., dle níž se Mostecká uhelná společnost, a.s a Severočeské doly a.s. dohodly, že vypíší společný grantový Program podpory regionu, s cílem podpořit vybrané projekty zaměřené na tvorbu nových pracovních míst v regionu Ústeckého kraje, s prioritním uplatněním uvolňovaných zaměstnanců z obou společností,
- v čl. 3.7., dle níž si účastníci dohody budou vyměňovat informace o seznamech uvolňovaných zaměstnanců s příslušnou charakteristikou jejich kvalifikace a zavazují se oslovit tyto zaměstnance druhých účastníků dohody s nabídkou zaměstnání, pokud

budou splněny kvalifikační předpoklady těchto zaměstnanců pro výkon poptávané činnosti u příslušného nového zaměstnavatele, s cílem minimalizovat negativní sociální dopady restrukturalizace, kterou všechny společnosti provádějí,

- v čl. 3.8., týkající se společného zpracování případové studie na kompletní řešení havárií a větších provozních poruch jednotlivých těžebních a dopravních zařízení, s cílem eliminovat zdvojené držení skladových zásob strategických náhradních dílů,

nepodléhají zákazu dohod narušujících soutěž dle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 29.3.2002 návrh společností Mostecká uhelná společnost, a.s., se sídlem V. Řezáče 315, Most, PSČ 434 67, IČ 49101463 (dále jen „MUS“), Severočeské doly a.s., se sídlem Boženy Němcové 5359, Chomutov, PSČ 430 01, IČ 49901982 (dále jen „SD“) a Sokolovská uhelná, a.s., se sídlem Staré náměstí 69, Sokolov, PSČ 356 00, IČ 49790072 (dále jen „SU“), společně zastoupených na základě plných mocí Petrem Pudilem, na určení dle § 7 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“). Předmětem řízení bylo určení, zda dohody obsažené v Alianční smlouvě (dále jen „Smlouva“) uzavřené mezi MUS, SD a SU dne 28. března 2002 podléhají zákazu dohod dle § 3 až 6 zákona. Účastníci tohoto řízení jsou MUS, SD a SU.

K návrhu na určení dle § 7 odst. 2 zákona byla přiložena Smlouva. Dopisem ze dne 10.4.2002 nařídil Úřad ústní jednání se zástupcem účastníků řízení za účelem objasnění způsobu jejich smluvní spolupráce. Následně byly vyžádány další informace a podklady týkající se majetkové účasti MUS, SD, SU a (obchodní tajemství), v jiných společnostech (včetně společností vyrábějících elektřinu a teplo), struktury akcionářů účastníků řízení i (obchodní tajemství). Předloženy byly dále informace o společnosti (obchodní tajemství), a to stanovky, akcionářská struktura, jakož i dvě smlouvy uzavřené mezi (obchodní tajemství) a ČEZ, a.s., se sídlem Jungmannova 29/35, Praha 1, PSČ 111 48, IČ 45274649 (dále jen „ČEZ“) na dodávky elektrické energie. Dalšími podklady jsou dílčí smlouvy uzavírané mezi (obchodní tajemství) a účastníky řízení a orientační podíl nákladů na vrtné a trhací práce a na montáž, servis dopravních pásů a likvidaci pryžových odpadů.

Dne 3.5.2002 účastníci řízení uzavřeli dodatek č. 1 k Smlouvě, jehož předmětem byla úprava možnosti ukončení Smlouvy. Takto upravené znění Smlouvy bylo předmětem určovacího řízení Úřadu. V souladu s § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád), bylo zástupci účastníků řízení umožněno seznámit se s podklady pro rozhodnutí dne 7.5.2002. Zástupce účastníků řízení svého práva využil.

Charakteristika účastníků řízení

Společnost **MUS** je zapsaná v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v Ústí nad Labem, oddíl B, vložka 474 dne 1.11.1993. Předmětem podnikání je zejména koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej včetně prodeje uhlí a doprovodných surovin z vlastní

těžby, laboratorní rozborů uhlí a doprovodných surovin, těžba a úprava hnědého uhlí a doprovodných surovin. Majoritním vlastníkem společnosti je společnost (obchodní tajemství). (obchodní tajemství) je investiční společnost, která zhodnocuje investice svých akcionářů. Dceřinými společnostmi MUS jsou mimo jiné společnost (obchodní tajemství), zmíněná v čl. 3.5. Smlouvy, jejímž předmětem podnikání je zejména vývoj a výroba kotlů a jejich příslušenství, a společnost (obchodní tajemství), zmíněná v čl. 3.3. Smlouvy, jejímž předmětem podnikání je vulkanizace, podnikání v oblasti nakládání s odpady, servis a montáže dopravníkových pásů. MUS má kapitálovou účast ve (obchodní tajemství).

Společnost **SU** je zapsaná v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v Plzni, oddíl B, vložka 381, dne 1.1.1994. SU se zabývá zejména hornickou činností, vyhledáváním, těžbou a zpracováním hnědého uhlí, výrobou briket, sušeného hnědouhelného prachu a tepelné energie. Největší kapitálovou účast v SU má (obchodní tajemství), který drží cca (obchodní tajemství) % akcií (přímo i prostřednictvím (obchodní tajemství)). Cca (obchodní tajemství) % akcií vlastní společnost (obchodní tajemství), s předmětem činnosti koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej v rámci živnosti volné, zprostředkování v oblasti investic, obchodu, průmyslu a dopravy.

Společnost **SD** je zapsána v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v Ústí nad Labem, oddíl B, vložka 495, dne 1.1.1994. Hlavním předmětem podnikání je vyhledávání, těžba, úprava a odbyt hnědého uhlí a doprovodných surovin a provádění trhacích prací. Zhruba 53,3 % akcií na základním kapitálu SD drží (obchodní tajemství) a (obchodní tajemství) % akcií drží (obchodní tajemství) (jehož hlavní předmět činnosti je mimo jiné výroba a distribuce elektřiny, výroba a rozvod tepelné energie a obchod s elektřinou). Dceřinou společností SD je společnost (obchodní tajemství), zmíněná v čl. 3.4. Smlouvy, která provádí zejména výzkum, vývoj, výrobu, ničení, zneškodňování, zpracování, nákup a prodej výbušnin, trhací práce a poradenskou činnost v oblasti vrtných a trhacích prací. SD má mj. kapitálovou účast ve (obchodní tajemství).

Všichni účastníci řízení mají kapitálovou účast ve společnosti (obchodní tajemství) založené dne 17.10.2001, a to: MUS (obchodní tajemství) %, SU (obchodní tajemství) %, SD (obchodní tajemství) %. Jde o společný podnik obchodující s elektřinou (viz dále).

Dva z účastníků řízení MUS a SD mají kapitálovou účast ve (obchodní tajemství), o němž se Smlouva v čl. 3.2. zmiňuje jako o koordinátorovi spolupráce smluvních stran při výzkumu a vývoji, (MUS – (obchodní tajemství)%, SD – (obchodní tajemství) %, zbytek drží fyzické a právnické osoby). Předmětem podnikání společnosti je především výzkumná, vývojová a posudková činnost v oboru těžby a úpravy uhlí a dalších nerostných surovin.

Všichni účastníci řízení působí na trhu hnědého uhlí – jde o horizontální konkurenty (souhrn jejich tuzemských dodávek uhlí představuje téměř 100 % tuzemské spotřeby uhlí – viz dále). Dva z nich jsou kontrolováni společným vlastníkem (obchodní tajemství).

Smlouva

V úvodu Smlouva uvádí, že u MUS, SD i SU je dominantním předmětem podnikání vyhledávání, těžba, úprava a prodej hnědého uhlí a doprovodných surovin z vlastní těžby. Jsou též významnými společnostmi i z hlediska zaměstnanosti v Ústeckém a Karlovarském kraji.

Uvádí se, že hnědé uhlí je tradičním, levným a dnes i z hlediska ochrany životního prostředí i šetrným domácím palivo-energetickým zdrojem elektrické energie. Otevření trhu s elektrickou energií v České republice v roce 2002 vytvoří konkurenční prostředí mezi výrobci elektrické energie. Dopady liberalizace trhu společně s očekávaným spuštěním obou bloků jaderné elektrárny Temelín mohou způsobit významný propad poptávky po hnědém uhlí a ohrozit stabilitu celého odvětví s velmi negativními sociálními dopady v regionu Ústeckého a Karlovarského kraje. Smluvní strany jsou přesvědčeny, že vzájemná alianční spolupráce a podpora všech společností je v souladu s cíly Energetické politiky České republiky, přinese zachování konkurenceschopnosti jejich produkce, povede ke zvýšení hodnoty všech společností a naplní tak očekávání jejich akcionářů a v neposlední řadě ve svém důsledku významně přispěje k udržení sociálního smíru v Ústeckém kraji a Karlovarském kraji (dále jen „Společný cíl“). Z výše uvedených důvodů se proto smluvní strany rozhodly uzavřít Smlouvu.

Účelem Smlouvy je stanovit základní podmínky spolupráce smluvních stran při naplňování jejich Společného cíle a další podmínky jejich vzájemné spolupráce (čl. 1. Smlouvy). Základní principy spolupráce jsou stanoveny v čl. 2. Smlouvy, dle něhož se smluvní strany zejména zavazují

- a) spolupracovat v dobré víře s dalšími stranami za účelem dosažení Společného cíle a dalších cílů předpokládaných touto Smlouvou,
- b) spolupracovat ve vzájemné shodě a pod vedením řídicího výboru vyhodnotit a odsouhlasit vyhodnocení všech námětů pro dosažení Společného cíle.

V bodech c), d) a e) se pak smluvní strany zavazují informovat v rámci veškerých činností další strany, jmenovat své zástupce do řídicího výboru a informovat své zaměstnance, odbornou veřejnost, další instituce i sdělovací prostředky o Společném cíli.

Některé z dohod Smlouvy jsou uzavřeny jen mezi dvěma účastníky řízení – viz dále.

Čl. 3. Smlouvy - Předmět spolupráce

Dohoda obsažená v čl. 3.1. Smlouvy

Smluvní strany se dohodly, že budou společně s dalšími partnery spolupracovat na dobudování společného podniku pod názvem (obchodní tajemství), zaměřeného na obchodování s elektrickou energií vyrobenou na bázi hnědého uhlí s primárním záměrem jejího vývozu do (obchodní tajemství).

K tomu Úřad v rámci správního řízení zjistil, že společnost (obchodní tajemství) byla zapsána do obchodního rejstříku dne 17.10.2001, vznikla tedy již před uzavřením Smlouvy. Jedná se o společný podnik s kapitálovou účastí společností SD, SU, MUS, ČEZ a (obchodní tajemství) (která působí jako velkoobchodník s palivy). Každá z těchto společností má ve společnosti (obchodní tajemství) % podíl. Dle stanov je valná hromada společnosti (obchodní tajemství) usnášeníschopná, jsou-li přítomni akcionáři, kteří mají akcie se jmenovitou hodnotou představující 100 % základního kapitálu společnosti a pro platné přijetí usnesení valné hromady je zapotřebí souhlasu všech akcionářů přítomných

na valné hromadě. Představenstvo má 5 členů (jsou v něm zastoupeni všichni akcionáři) a je způsobilé se usnášet, jsou-li na jeho zasedání přítomni alespoň 3 členové, k přijetí rozhodnutí je třeba, aby pro ně hlasovali všichni přítomní členové. Zástupce účastníků řízení potvrdil Úřadu, že při hlasování v orgánech společnosti (obchodní tajemství) neexistuje žádná dohoda o jednání ve shodě ve smyslu § 66b zákona č. 513/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, obchodní zákoník.

Dle informace zástupce účastníků řízení bude tato společnost obchodovat s elektrickou energií vyrobenou na bázi hnědého uhlí. (obchodní tajemství) je držitelem licence na obchod s elektřinou udělenou Energetickým regulačním úřadem. Bude hledat odbytiště zejména v zahraničí. (obchodní tajemství) bude nakupovat elektrickou energii u elektrárenských společností (nejčastěji ČEZ), které vyrábějí elektřinu z hnědého uhlí, za účelem jejího dalšího prodeje. Dosud byly uzavřeny smlouvy mezi (obchodní tajemství) a ČEZ na odběr elektřiny v celkové výši (obchodní tajemství) TWh pro rok 2002 (dvě sjednané před uzavřením Smlouvy byly předloženy Úřadu – viz str. spisu 154-173), přičemž ČEZ nakupuje hnědé uhlí na její výrobu od účastníků řízení. Uzavřené smlouvy pro rok 2002 jsou výslovně určeny na export, dle sdělení zástupce účastníků řízení je důvodem skutečnost, že distribuční elektrárenské společnosti již měly pro rok 2002 nasmlouvaný objem nákupu elektrické energie i odběratele; není však vyloučeno, že by se v dalších letech mohlo jednat i o dodávky elektřiny na tuzemský trh.

Zástupce účastníků řízení uvedl, že pokud jde o dodávky hnědého uhlí pro zmíněných (obchodní tajemství) TWh elektřiny, nejsou rovnoměrně zastoupeny od všech účastníků řízení. Obecně ČEZ dodržuje tzv. historické objemy nákupů od jednotlivých účastníků řízení, nezvýhodňuje jednoho na úkor druhého, takže pokud se zvýší prostřednictvím nákupu společnosti (obchodní tajemství) objem vyrobené elektřiny, vzrostou i poměrným dílem dodávky uhlí od účastníků řízení do ČEZ. Kontrakty mezi (obchodní tajemství) a ČEZ jsou zatím roční, v příštích letech se však předpokládá zvýšení objemu nakupované elektřiny.

..... (obchodní tajemství) tak jako obchodník s elektřinou ve smyslu § 2 odst. 2 písm. a) bod 11 zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon, bude hledat další odběratele elektrické energie, která by mohla být vyrobena z hnědého uhlí produkovaného účastníky řízení. Zisk z prodané elektřiny prostřednictvím (obchodní tajemství) si budou dělit akcionáři podle podílu akcií.

Dohoda obsažená v čl. 3.2. Smlouvy

Smluvní strany se dohodly, že budou společně postupovat v oblasti investic do výzkumu a vývoje čistých uhelných technologií, nových směrů užití uhlí, geologie, geotechniky, hydrologie, úpravy uhlí a konstrukce technologických zařízení s tím, že koordinátorem spolupráce bude (obchodní tajemství).

Dle ústního jednání se zástupcem účastníků řízení bylo objasněno, že spolupráce na výzkumu a vývoji bude realizována prostřednictvím smluv o dílo, které uzavírají účastníci řízení s (obchodní tajemství) na období jednoho roku. Výsledným produktem bude know-how, jehož vlastníkem bude podle konkrétního případu buď (obchodní tajemství), nebo jednotliví účastníci řízení. Úřadu byla předána struktura akcionářů (obchodní tajemství) (největší podíly akcií drží MUS a SD – viz výše) a rovněž kapitálová účast (obchodní tajemství) v jiných společnostech (viz str. 230 spisu). Jde o společnosti působící

v oblasti výzkumné, vývojové a expertizní činnosti, investorsko – inženýrské činnosti, vzdělávací a poradenské činnosti.

Dohoda obsažená v čl. 3.3. Smlouvy

Smluvní strany se dohodly, že Řídící výbor vytvoří odbornou komisi za účelem posouzení společného využívání služeb společnosti (obchodní tajemství), v oblasti vulkanizace, servisu a montáže dopravníkových pásů a zpracování pryžového odpadu. Cílem smluvních stran je, aby koncentrace objemů prostřednictvím jednoho kontrolovaného dodavatele vedla ke snížení nákladů na tuto činnost.

Zástupce účastníků řízení Úřadu objasnil, že do předmětu činnosti (obchodní tajemství) spadá mimo jiné péče o dopravníkové pásy jako jedno ze stěžejních technologických zařízení používaných při těžbě uhlí. Společnost provádí recyklaci těchto pásů, servis, montáž a zpracování pryžových odpadů (které recykluje). Účastníci řízení, kteří takovou specializovanou firmu nevládní, si podobné činnosti dosud zajišťovali z části vlastními činnostmi a z části tyto služby a výrobky nakupovali na volném trhu. Na využívání služeb (obchodní tajemství) bude zřízena odborná komise za účelem posouzení služeb této společnosti, zda její nabídka bude výhodnější, než-li zajišťování stejných služeb vlastními kapacitami či nákupem na volném trhu – cílem je snížení nákladů vynaložených na tyto činnosti účastníky řízení. Odborná komise dosud nefunguje. Komise posoudí nabídky z volného trhu, náklady účastníků řízení vynaložené na zajištění činností svými kapacitami a nabídku dceřiné společnosti MUS (obchodní tajemství) a doporučí, která je nejvýhodnější.

Dohoda obsažená v čl. 3.4. Smlouvy

Smluvní strany se dohodly, že Řídící výbor vytvoří odbornou komisi za účelem posouzení společného využívání služeb společnosti (obchodní tajemství) v oblasti vrtných a trhacích prací. Cílem smluvních stran je, aby koncentrace objemů prostřednictvím jednoho kontrolovaného dodavatele vedla ke snížení nákladů na tuto činnost.

K dotazu Úřadu, v čem bude spočívat využívání služeb dceřiné společnosti SD pro vrtné a trhací práce a jak byly tyto služby účastníky řízení zajišťovány dosud, zástupce účastníků řízení uvedl, že předmětem činnosti uvedené dceřiné společnosti je zajišťování těžebních a trhacích prací, to znamená, že určité části k vytěžení se odstřelují a uvolňují tak pro povrchovou těžbu. Způsob, jakým tuto činnost zajišťují ostatní účastníci řízení je stejný, jako je popsáno u (obchodní tajemství). I zde dosud Řídící výbor neprovedl optimalizaci a předpokládá se, že k tomu dojde v nejbližších měsících. K dotazu Úřadu, zda jsou účastníci řízení zavázáni k přednostnímu využití služeb (obchodní tajemství) či služeb společnosti (obchodní tajemství) zástupce účastníků řízení uvedl, že takto spolupráce není koncipována – účastníci mají volbu dle nejvýhodnější nabídky dle vynaložených nákladů.

Dohoda obsažená v čl. 3.5. Smlouvy

Smluvní strany se dohodly, že budou společně podporovat vývoj, výrobu a marketing moderních, automatizovaných a ekologicky šetrných kotlů pro vytápění rodinných domů a menších objektů spalující hnědé uhlí. Za tímto účelem vytvoří MUS a SD společný podnik. Společný podnik vznikne odkoupením (obchodní tajemství) % akcií společnosti

(obchodní tajemství) společností SD od MUS. Smluvní strany se budou podílet na základním kapitálu této společnosti v poměru 50:50.

K tomu Úřad uvádí, že spolupráce na základě této dohody se uskutečňuje pouze mezi MUS a SD. Zástupce účastníků řízení uvedl, že v rámci této spolupráce půjde o spolufinancování určitého směru vývoje a o společné uvedení řady nových ekologických kotlů na trh, kdy (obchodní tajemství) už dnes kotle na spalování hnědého uhlí vyrábí.

Dohoda obsažená v čl. 3.6. Smlouvy

MUS a SD se dohodly, že vypíší společný grantový Program podpory regionu s cílem podpořit vybrané projekty zaměřené na tvorbu nových pracovních míst v regionu Ústeckého kraje s prioritním uplatněním uvolňovaných zaměstnanců z obou společností.

K dotazu Úřadu – proč se této spolupráce neúčastní SU, zástupce účastníků řízení uvedl, že SU má své těžební lokality situované do okresu Sokolov, zatímco SD a MUS mají těžební lokality v okresech Chomutov, Most a Teplice – takže dopad propouštění z jejich společností na nezaměstnanost v regionu má větší rozsah. Vzdálenost Sokolova a Chomutovska je v tomto směru významná.

Dohoda obsažená v čl. 3.7. Smlouvy

Smluvní strany se dohodly, že si budou vyměňovat informace o seznamech uvolňovaných zaměstnanců s charakteristikou jejich kvalifikace a zavazují se oslovit tyto zaměstnance druhých Smluvních stran s nabídkou zaměstnání, pokud budou splněny kvalifikační předpoklady těchto zaměstnanců pro výkon poptávané činnosti u příslušného nového zaměstnavatele.

Dohoda obsažená v čl. 3.8. Smlouvy

Smluvní strany se dohodly na společném zpracování případové studie na kompletní řešení havárií a větších provozních poruch jednotlivých těžebních a dopravních zařízení. Cílem je eliminace zdvojeného držení skladových zásob strategických náhradních dílů (jako jsou např. osy kola, převodovky a el. motory velkých výkonů, gumové pásmo atd.).

Dohoda obsažená v čl. 4. Smlouvy - Řídící výbor

Smluvní strany se dohodly, že vytvoří Řídící výbor, který bude řídit a koordinovat postup smluvních stran při naplňování Cíle a podmínek Smlouvy. Řídící výbor bude složen z devíti členů na základě rovného zastoupení smluvních stran a každá ze smluvních stran jmenuje do Řídícího výboru tři své zástupce. Řídící výbor bude řízen prostřednictvím předsednictva složeného ze tří členů Řídícího výboru s tím, že každá ze smluvních stran bude mít v předsednictvu Řídícího výboru jednoho zástupce. Řídící výbor se bude scházet nejméně jednou měsíčně. Pro posouzení některých otázek může Řídící výbor vytvořit odborné či jiné komise, které mohou Řídícímu výboru činit doporučení. Členové Řídícího výboru budou usilovat o to, aby jejich rozhodnutí byla vždy přijata jako společný konsensus celého Řídícího výboru. Smlouva současně uvádí jmenovitě, kdo jsou za smluvní strany první zástupci v předsednictvu Řídícího výboru (jde o předsedy představenstev smluvních stran). Rovněž jsou jmenovitě uvedeni zástupci smluvních stran v Řídícím výboru.

Ostatní části Smlouvy upravují další podmínky spolupráce mezi smluvními stranami, např. způsob financování nákladů vzniklých v souvislosti s uzavřením Smlouvy a její realizací (každá smluvní strana nese své výlohy a náklady, které jí vzniknou; náklady spojené s činností Řídícího výboru a jeho předsednictva a vztahující se ke třetím stranám ponесou smluvní strany společně ve stejné výši odpovídající stejnému poměru). Dále je upraveno doručování písemností, důvěrnost informací a závaznost jednotlivých ustanovení Smlouvy.

Smlouva byla uzavřena dne 28. března 2002 na dobu neurčitou. Kterákoli ze smluvních stran může kdykoli písemně odstoupit od Smlouvy i bez udání důvodu, nejdříve však 28.3.2007 (viz Dodatek č. 1 ze dne 3.5.2002 ke Smlouvě – str. 222 spisu).

Vymezení relevantního trhu

Pro posouzení dohody je nutno vymezit relevantní trh, na němž se její případné protisoutěžní účinky projeví. Relevantní trh je obecně místem, kde se střetává nabídka s poptávkou. Trh se vymezuje věcně (výrobně), časově a geograficky.

Trh po stránce věcné, tj. výrobní, zahrnuje všechny identické výrobky a ty výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné nebo nahraditelné vzhledem ke svým charakteristickým vlastnostem, specifickým rysům, ceně a zamýšlenému způsobu použití.

Smlouva je uzavřena mezi producenty hnědého uhlí v ČR, kteří souhrnně realizují téměř 100 % dodávek tohoto zboží na tuzemský trh.

Při vymezování relevantního trhu z hlediska věcného se Úřad již v minulosti zabýval posouzením vzájemné zastupitelnosti hnědého uhlí s jinými druhy paliv (např. rozhodnutí č.j. S 91/99-220/3244).

Hnědé uhlí se používá převážně v elektrárnách a teplárnách, k výrobě elektrické energie, tepla a technologické páry, ve výtopnách, blokových a domovních kotelnách, příp. pro individuální zdroje tepla. Z hlediska účelu užití nelze považovat hnědé uhlí za zaměnitelné s ostatními druhy paliv (jako jsou lehké/těžké topné oleje, zemní plyn, biomasa, odpad), neboť by to vyžadovalo výměnu spalovacího zařízení či jeho zásadní rekonstrukci. To představuje vysoké investiční náklady i časovou náročnost. Vzhledem k technologii spalovacího procesu je rovněž vyloučena zaměnitelnost hnědého uhlí s černým uhlím (černé uhlí má vyšší výhřevnost, nízký obsah síry a popela v porovnání s hnědým uhlím); byla by možná pouze s vynaložením značných investic a času potřebného pro úpravy technologie spalování uhlí. Určitá možnost prosté záměny existuje pouze u spotřebitelů s malými spalovacími zařízeními (domácnosti, komunální sféra); avšak vzhledem ke značným rozdílům v ceně tříděného hnědého uhlí a tříděného černého uhlí nelze ani v tomto případě považovat oba druhy uhlí za zastupitelné. Tyto skutečnosti odůvodňují, aby trh hnědého uhlí byl samostatným výrobním trhem.

Případné protisoutěžní účinky posuzovaných dohod mezi soutěžiteli se dále mohou projevit na trhu služeb vulkanizace, servisu a montáže dopravníkových pásů a služeb zpracování pryžového odpadu, dále na trhu služeb vrtných a trhacích prací a na trhu kotlů pro vytápění rodinných domků a menších objektů spalujících hnědé uhlí.

Na základě výše uvedených skutečností Úřad pro účely tohoto správního řízení vymezil relevantní trh po stránce věcné (výrobní) jako

- trh hnědého uhlí ve vztahu k dohodám obsaženým ve Smlouvě s výjimkou dohody dle čl. 3.5. Smlouvy,
- trh služeb vulkanizace, servisu a montáže dopravníkových pásů ve vztahu k posouzení dohody obsažené v čl. 3.3. Smlouvy,
- trh služeb zpracování pryžového odpadu ve vztahu k posouzení dohody obsažené v čl. 3.3. Smlouvy,
- trh služeb vrtných a trhacích prací ve vztahu k posouzení dohody obsažené v čl. 3.4. Smlouvy,
- trh kotlů pro vytápění rodinných domků a menších objektů spalujících hnědé uhlí ve vztahu k posouzení dohody obsažené v čl. 3.5. Smlouvy.

Geografický trh zahrnuje území, kde podmínky soutěže jsou dostatečně homogenní a které může být odlišeno od ostatních území zejména tím, že podmínky soutěže na těchto jiných územích jsou zřetelně odlišné.

Po stránce **geografické** jde o trh celostátní, neboť podmínky pro dodávky uvedených zboží (uvedených výrobků a služeb) jsou na celém území ČR dostatečně homogenní.

Časové vymezení trhu vyjadřuje četnost (pravidelnost a opakovatelnost) střetu nabídky a poptávky a odlišuje jej od střetu nabídky a poptávky, k níž dochází nahodile, popř. jen ojediněle.

Z hlediska **časového** jde o trh trvalý, charakterizovaný pravidelně se opakujícími dodávkami zboží (uvedených výrobků a služeb) v průběhu celého roku.

Největší negativní dopad dohod ze Smlouvy spatřuje Úřad na vymezeném trhu hnědého uhlí. Všechny tři společnosti, které jsou stranami Smlouvy, působí jako výrobci hnědého uhlí, které dodávají na tuzemský trh. Jedná se o horizontální konkurenty. Podíl společnosti MUS na uvedeném trhu byl v roce 2001 cca (obchodní tajemství) %, společnosti SD cca (obchodní tajemství) % a společnosti SU cca (obchodní tajemství) %. Souhrn dodávek hnědého uhlí na tuzemský trh všech tří společností v roce 2001 tvořil téměř 100 % celkového objemu dodávek na tuzemský trh hnědého uhlí (pozn. dodávky společnosti Lignit Hodonín, s.r.o. jsou v porovnání s účastníky řízení velmi malé, dovoz byl v r. 2001 realizován v zanedbatelném množství – pod 100 tun).

Jednotlivými dohodami dle Smlouvy mohou být kromě trhu hnědého uhlí negativně dotčeny i další vymezené trhy (viz výše). Úřad odhlédl od vymezení postavení účastníků řízení na trhu služeb vulkanizace, servisu a montáže dopravníkových pásů, na trhu služeb zpracování pryžového odpadu a na trhu služeb vrtných a trhacích prací, neboť příslušné dohody mezi účastníky řízení dotýkající se těchto trhů služeb již podléhají zákazu dle § 3 odst. 1 zákona z důvodu jejich protisoutěžních účinků na trhu hnědého uhlí. Úřad rovněž odhlédl od vymezení postavení MUS a SD na trhu kotlů pro vytápění rodinných domků a menších objektů spalujících hnědé uhlí (viz dohoda dle čl. 3.5. Smlouvy), neboť pro účely daného určovacího řízení nemá zásadní význam (tato spolupráce smluvních stran je po dobu 7 let od uvedení smluvního zboží na trh vyňata ze zákazu dohod narušujících soutěž a po uplynutí této doby je pak vyňata ze zákazu dohod za stanovených omezujících podmínek, podrobně viz dále v části „Posouzení Smlouvy z hlediska zákona.....“).

Posouzení Smlouvy (dohod v ní obsažených) z hlediska zákona a vyhlášek Úřadu upravujících obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících hospodářskou soutěž

Podle § 3 odst. 1 zákona jsou zakázané a neplatné dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nebo pokud Úřad nepovolí svým rozhodnutím nebo vyhláškou z tohoto zákazu výjimku.

Zakázanými ve smyslu § 3 odst. 1 zákona jsou zejména dohody výslovně uvedené v § 3 odst. 2 pod písm. a) – f) zákona, jako např. dohody o přímém nebo nepřímém určení cen, rozdělení trhu, nákupních zdrojů, vázání zboží ap.

V rámci správního řízení Úřad posuzoval, zda jednotlivé dohody obsažené ve Smlouvě spadají pod zákaz dle § 3 odst. 1 zákona.

K dohodě obsažené v čl. 3.1. Smlouvy

Dohoda účastníků řízení o spolupráci na dobudování (obchodní tajemství) se týká jejich spolupráce v rámci společného podniku kooperativního typu. Prostřednictvím společného podniku vstupují společně prakticky jediní tuzemští soutěžitelé – výrobci hnědého uhlí, na navazující trh elektrické energie, přičemž současně jde téměř o jediné dodavatele hnědého uhlí pro její výrobu. Účastníci řízení budou spolupracovat při získávání odbytu elektrické energie vyrobené z jejich hnědého uhlí. Výrobu této elektrické energie bude zajišťovat ČEZ, případně jiné elektrárenské společnosti.

Dle § 12 odst. 5 zákona se založení společně kontrolovaného podniku, jehož účelem je koordinace soutěžního chování jeho zakladatelů, kteří zůstanou na trhu i nadále nezávislými soutěžiteli, posuzuje jako dohoda soutěžitelů podle hlavy druhé zákona (upravující dohody narušující soutěž).

Úřad odkazuje na vyjádření zástupce účastníků řízení, že obecně ČEZ dodržuje tzv. historické objemy nákupů od jednotlivých účastníků řízení, nezvýhodňuje jednoho na úkor druhého, takže pokud se zvýší prostřednictvím nákupu společnosti (obchodní tajemství) objem vyrobené elektřiny, vzrostou i poměrným dílem dodávky uhlí od účastníků řízení do ČEZ (viz str. 175 spisu).

Ze spolupráce účastníků řízení dle dohody obsažené v čl. 3.1. Smlouvy lze dovodit, že u elektřiny prodané prostřednictvím Coal Energy by tak byla mezi účastníky řízení v důsledku jejich kooperace ve společném podniku zcela eliminována soutěž, týkající se této části dodávek hnědého uhlí pro její výrobu, což by vzhledem k tržní síle smluvních stran představovalo přinejmenším možnost narušení hospodářské soutěže.

Zájem těchto horizontálních konkurentů (působících na trhu hnědého uhlí) na získání odbytu elektřiny vyrobené z hnědého uhlí, a tím na zvýšení objemu dodávek svého zboží (uhlí) na trh, společně jimi uplatňovaný prostřednictvím (obchodní tajemství), tak může vést k omezení jejich vzájemné soutěže na předřadném trhu hnědého uhlí k trhu elektřiny. Dopady takového koordinovaného postupu účastníků řízení na dodávkách uhlí pro výrobu elektřiny se mohou negativně projevit zejména na trhu uhlí (ztráta konkurenční cenové nabídky, rozdělení trhu, apod.). Spolupráce účastníků řízení – horizontálních konkurentů,

v rámci uvedeného společného podniku tak může vést k tomu, že efektivní soutěž na relevantním trhu hnědého uhlí bude nahrazena jejich snahou o společné udržení se na tomto trhu.

Současně Úřad konstatuje, že jednotliví účastníci řízení nejsou žádným způsobem omezeni v možnosti samostatně vstoupit (např. prostřednictvím vlastní dceřiné společnosti) na nový trh zboží - v tomto případě trh elektrické energie a hledat nové způsoby odbytu své produkce hnědého uhlí a zvýšení objemu dodávek na tuzemský trh. K dosažení tohoto cíle není dle názoru Úřadu jejich kooperace v rámci společného podniku nezbytná; uvedený cíl může nezávisle každý z nich realizovat, aniž by došlo k ohrožení hospodářské soutěže mezi nimi.

Dále se Úřad zabýval tím, zda se na posuzovanou dohodu vztahuje ust. § 6 zákona, dle kterého se zákaz dohod podle § 3 odst. 1 zákona nevztahuje na dohody zanedbatelného významu (tzv. dohody „de minimis“), jejichž dopad na hospodářskou soutěž na relevantním trhu (v daném případě trhu hnědého uhlí) je nepatrný. Tyto jsou vyňaty ze zákazu dohod narušujících soutěž, pokud jsou splněny podmínky ust. § 6 zákona. Základním předpokladem u horizontálních dohod (tj. dohod mezi soutěžiteli působícími na stejné úrovni trhu zboží) je, že společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřesahuje 5 %. (Zákon pak v § 6 odst. 2 uvádí důvody, při jejichž naplnění nelze vynětí ze zákazu dohod aplikovat, i když soutěžitelé splňují podmínku výše podílu na vymezeném trhu).

Na základě postavení účastníků dohody na relevantním trhu hnědého uhlí (viz výše) Úřad konstatuje, že účastníci dohody nemohou pro posuzovanou dohodu využít pravidla „de minimis“, neboť jejich společný podíl na daném trhu zboží výrazně převyšuje zákonem stanovenou hranici.

Na doplnění Úřad uvádí, že na posuzovanou dohodu nelze aplikovat ani žádnou z obecných výjimek ze zákazu dohod dle § 3 odst. 1 zákona, upravených ve vyhláškách Úřadu, vydaných pod č. 198/2001 Sb. až č. 205/2001 Sb., neboť vyhlášky upravují vynětí ze zákazu dohod pro odlišné druhy dohod mezi soutěžiteli.

Závěr: Dohoda obsažená v čl. 3.1. Smlouvy podléhá zákazu dle § 3 odst. 1 zákona. Návrh na povolení individuální výjimky ze zákazu dohod ve smyslu § 8 zákona nebyl Úřadu podán.

K dohodám obsaženým v čl. 3.3. a čl. 3.4. Smlouvy

U dohody, týkající se spolupráce účastníků řízení při posuzování společného využívání služeb dceřiné společnosti (obchodní tajemství) v oblasti vulkanizace, servisu a montáže dopravníkových pásů a zpracování pryžového odpadu, jejímž cílem je, aby koncentrace objemů prostřednictvím jednoho kontrolovaného dodavatele vedla ke snížení nákladů na tuto činnost (čl. 3.3. Smlouvy), a dohody, týkající se posouzení společného využívání dceřiné společnosti SD (obchodní tajemství) v oblasti vrtných a trhacích prací, jejímž cílem je rovněž, aby koncentrace objemů prostřednictvím jednoho kontrolovaného dodavatele vedla ke snížení nákladů na tuto činnost (čl. 3.4. Smlouvy), půjde o spolupráci - výměnu informací, týkajících se nákladů vynakládaných účastníky řízení na uvedené činnosti. Tyto náklady budou posuzovány Řídícím výborem složeným ze zástupců účastníků řízení, resp. jeho odbornou komisí, která posoudí, co bude pro účastníky řízení výhodnější, zda nabídka služeb uvedených dceřiných společností, nebo zajišťování stejných

služeb vlastními kapacitami, či nákup těchto služeb na volném trhu. Přitom dopravníkové pásy, jichž se má spolupráce týkat, představují jedno ze stěžejních technologických zařízení, používaných při těžbě hnědého uhlí, rovněž odstřelování určitých částí v těžebních lokalitách a jejich uvolňování pro povrchovou těžbu patří k typickým činnostem souvisejícím s těžbou hnědého uhlí (viz vyjádření zástupce účastníků řízení k ot. č. 7 strana 76 spisu).

K uvedeným dohodám Úřad uvádí, že soutěžitelé (horizontální konkurenti) si mohou obecně navzájem konkurovat v řadě oblastí - např. v kvalitě, vlastnostech a ceně svých výrobků, ve službách poskytovaných odběratelům apod. Jednou ze základních oblastí, v níž soutěžitelé mohou hledat prostor pro zvýšení konkurenceschopnosti svých výrobků a služeb, je oblast jejich vlastních nákladů (tedy oblast, v níž mohou hledat úspory využitelné ke zlepšení nabídky svého zboží). Předmětné dohody (dle čl. 3.3. a 3.4. Smlouvy) se týkají části nákladů účastníků řízení na výrobu hnědého uhlí. Obecně náklady na výrobu zboží patří mezi velmi citlivé informace odhalující konkurentům možnosti/hranice budoucího chování daného soutěžitele. Zástupce účastníků řízení rovněž Úřadu sdělil, že údaje týkající se celkových nákladů společností, nákladů na výrobu zboží, jakož i výše nákladů na uvedené služby, považuje každý z účastníků řízení za velmi citlivé údaje o svém hospodaření.

Úřad konstatuje, že účastníci řízení tím, že si navzájem poskytnou část „citlivých“ informací o svém hospodaření (o nákladech na uvedené služby) a budou se společně účastnit jejich posuzování s cílem, aby koncentrace objemů (těchto služeb) prostřednictvím jednoho kontrolovaného dodavatele vedla ke snížení nákladů na tuto činnost, výrazně snižují svou schopnost navzájem si konkurovat.

Přitom každý z účastníků řízení může nezávisle posoudit své vlastní náklady na uvedené služby (provádí-li je vlastními silami) a porovnat s nabídkou cen společností nabízejících uvedené služby na trhu (včetně nabídky dceřiné společnosti konkurenta zabývající se poptávanou činností, projeví-li zájem o zakázku). Každý účastník řízení tak může samostatně a nezávisle rozhodnout o výběru nejvýhodnější varianty z hlediska vynaložení vlastních nákladů a dosáhnout požadovaného cíle (snížení svých nákladů).

Spolupráce účastníků řízení, týkající se jejich pravidelných nákladů souvisejících s výrobou zboží, může vést k narušení hospodářské soutěže na trhu hnědého uhlí, může se negativně projevit i na trhu uvedených služeb, nabízených nezávislými soutěžiteli (např. společnostmi provádějícími vrtné a trhací práce apod.). Spolupráce horizontálních konkurentů v oblasti nákladů souvisejících s výrobou zboží též výrazně zvyšuje potenciální nebezpečí koordinovaného chování při stanovování cen zboží.

Na předmětné dohody obsažené v čl. 3.3. a 3.4. nelze aplikovat pravidlo „de minimis“ pro nesplnění podmínky výše podílů účastníků dohody na relevantním trhu hnědého uhlí (viz výše) a tyto dohody nelze podřadit ani pod žádnou obecnou výjimku ze zákazu dohod narušujících soutěž vydanou Úřadem (viz odkaz na vyhlášky Úřadu), neboť tyto se vztahují na odlišné druhy dohod mezi soutěžiteli.

Závěr: Dohoda obsažená v čl. 3.3. Smlouvy a dohoda obsažená v čl. 3.4. Smlouvy podléhají zákazu dle § 3 odst. 1 zákona. Návrh na povolení individuální výjimky ze zákazu dohod ve smyslu § 8 zákona nebyl Úřadu podán.

K dohodě obsažené v čl. 3.2. Smlouvy

Dohoda mezi účastníky řízení, dle níž budou společně postupovat v oblasti investic do výzkumu a vývoje čistých uhelných technologií, nových směrů užití uhlí, geologie, geotechniky, hydrologie, úpravy uhlí a konstrukce technologických zařízení s tím, že koordinátorem spolupráce bude (obchodní tajemství) spadá mezi dohody podléhající zákazu dohod dle § 3 odst. 1 zákona. Současně však Úřad vydal vyhlášku č. 199/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 zákona, pro určité druhy dohod o výzkumu a vývoji (dále jen „vyhláška“).

Dle § 2 písm. a) vyhlášky se výzkumem a vývojem rozumí proces získávání know – how, týkajícího se zboží nebo postupů a provádění teoretických analýz, systematického studia a experimentů, včetně experimentální výroby, technického testování výrobků a postupů, zajišťování zařízení a získávání práv průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví pro zamýšlené výsledky. Společným výzkumem dle § 2 písm. g) vyhlášky se rozumí činnost prováděná společně stranami dohody, společně svěřená třetí osobě nebo činnost, kterou si mezi sebe strany dohody rozdělily.

Dle § 1 odst. 1 vyhlášky se zákaz podle § 3 odst. 1 zákona nevztahuje na dohody, které jejím stranám umožňují provádět společný výzkum a vývoj nebo společně využívat výsledků tohoto výzkumu a vývoje, za předpokladu splnění podmínek stanovených ve vyhlášce.

Úřad uvádí, že spolupráce účastníků řízení dle dohody obsažené v čl. 3.2. Smlouvy naplňuje definici společného výzkumu a vývoje dle vyhlášky. Účastníci řízení budou spolupracovat v oblasti investic do výzkumu a vývoje, dohoda však nezakládá společné využívání výsledků tohoto vývoje. Jde tedy o případ upravený v § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky, dle kterého se zákaz § 3 odst. 1 zákona nevztahuje na dohody soutěžitelů o výzkumu a vývoji, které upravují pouze společný výzkum a vývoj (a nikoli i společné využívání jeho výsledků), **pokud jsou všechny strany dohody oprávněny využívat těchto výsledků samostatně.**

Posuzovaná dohoda neobsahuje ustanovení, uvedená v § 4 vyhlášky, která by zcela vylučovala možnost aplikovat na dohodu obecnou výjimku ze zákazu dohod dle vyhlášky.

Závěr: Úřad konstatuje, že dohoda obsažená v čl. 3.2. Smlouvy nepodléhá zákazu dle § 3 odst. 1 zákona, resp. je z tohoto zákazu dohod vyňata za předpokladu splnění podmínek stanovených v § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 199/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž pro určité druhy dohod o výzkumu a vývoji.

K dohodě obsažené v čl. 3.5. Smlouvy

V případě dohody uzavřené mezi MUS a SD, jejímž předmětem je společná podpora vývoje, výroby a marketingu ekologicky šetrných kotlů, spalujících hnědé uhlí, a to prostřednictvím společného podniku (obchodní tajemství), Úřad rovněž posuzoval, zda lze danou dohodu podřadit pod obecnou výjimku ze zákazu dohod narušujících soutěž, upravenou ve vyhlášce.

Spolupráce MUS a SD dle této dohody má charakter dohody o společném výzkumu a vývoji dle vyhlášky a o společném využívání výsledků tohoto výzkumu a vývoje; obě strany

dohody se budou účastnit prostřednictvím svých investic na společném vývoji nové řady ekologických kotlů, tedy smluvního zboží a na společném využívání výsledků tohoto výzkumu a vývoje (obě strany dohody se budou podílet prostřednictvím společného podniku na výrobě a uvedení smluvního zboží na trh).

Základní podmínka pro aplikaci vyhlášky na dohody, jejichž předmětem je výzkum a vývoj a též společné využívání jeho výsledků, uzavřené mezi stranami, které nejsou vzájemně si konkurujícími soutěžiteli, je stanovena v § 3 odst. 1 písm. e) vyhlášky. Dle citovaného ustanovení se zákaz dle § 3 odst. 1 zákona nevztahuje na uvedené dohody, resp. tyto dohody jsou ze zákazu dohod dle § 3 odst. 1 zákona vyňaty, **pokud doba společného využívání výsledků výzkumu a vývoje nepřesáhne 7 let od prvního uvedení smluvního zboží na trh a po uplynutí této doby společný podíl všech stran dohody na trhu takového zboží (ekologicky šetrných kotlů) nepřesáhne 25 %.**

Kdo je konkurujícím soutěžitelem upravuje § 2 písm. k) vyhlášky – je jím soutěžitel dodávající zboží, které může být vylepšeno nebo nahrazeno smluvním zbožím, nebo soutěžitel, který by po uskutečnění trvalého zvýšení cen takového zboží vynaložil nezbytné investice nebo jiné nezbytné náklady tak, aby toto zboží mohl dodávat. MUS a SD jako dodavatelé hnědého uhlí nejsou ve vztahu k vývoji a výrobě smluvního zboží (kotlů) vzájemně si konkurujícími soutěžiteli.

Posuzovaná dohoda neobsahuje ustanovení dle § 4 vyhlášky (např. přímé nebo nepřímé určení cen smluvního zboží, omezení okruhu osob, jimž mohou strany dohody dodávat smluvní zboží po uplynutí 7 let od prvního uvedení smluvního zboží na trh, apod.), která by vylučovala aplikaci obecné výjimky ze zákazu dohod dle vyhlášky na předmětnou dohodu.

Závěr: Úřad konstatuje, že dohoda obsažená v čl. 3.5. Smlouvy nepodléhá zakazu dle § 3 odst. 1 zákona, resp. je z tohoto zákazu dohod vyňata za předpokladu splnění podmínek stanovených v § 3 odst. 1 písm. e) vyhlášky č. 199/2001 Sb., o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž pro určité druhy dohod o výzkumu a vývoji.

K dohodě obsažené v čl. 3.6. a čl. 3.7. Smlouvy

Dle čl. 3.6. Smlouvy se MUS a SD dohodly, že vypíší společný grantový Program na podporu tvorby nových pracovních míst v regionu, využitelných prioritně pro propouštěné pracovníky z obou společností. Na uzavření této dohody měl zájem MUS a SD, neboť propouštění jejich pracovníků představuje výraznější dopad do regionu, v němž oba působí. Dle čl. 3.7. Smlouvy se smluvní strany dohodly, že si budou vyměňovat informace o seznamech uvolňovaných zaměstnanců s příslušnou charakteristikou jejich kvalifikace a zavazují se oslovit tyto zaměstnance druhých smluvních stran s nabídkou zaměstnání. Cílem spolupráce je minimalizovat negativní sociální dopady restrukturalizace, kterou všechny společnosti provádějí.

Závěr: Úřad konstatuje, že uvedené dohody nemají dopad na hospodářskou soutěž účastníků řízení a nepodléhají tedy zakazu dle § 3 odst. 1 zákona.

K dohodě obsažené v čl. 3.8. Smlouvy

Dohoda smluvních stran, že společně zpracují případovou studii na kompletní řešení havárií a větších provozních poruch jednotlivých těžebních a dopravních zařízení, s cílem eliminovat zdvojené držení skladových zásob strategických náhradních dílů (osy kola, elektrické motory velkých výkonů apod.) nemá bezprostřední dopad na hospodářskou soutěž účastníků řízení. K řešení větších provozních poruch uvedených výrobních zařízení mohou účastníci řízení spolupracovat např. vzájemným zapůjčováním strojů či náhradních dílů. Určitou míru závislosti na chování konkurenta vyplývající z této dohody lze eliminovat např. sankcemi (náhradou škody apod.), smluvenými při spolupráci na řešení havárií (nesplnění podmínek spolupráce apod.).

Závěr: Úřad konstatuje, že uvedená dohoda nepodléhá zákazu dle § 3 odst. 1 zákona.

Pokud jde o dohodu smluvních stran dle čl. 4 Smlouvy – o vytvoření Řídícího výboru, který bude koordinovat postup smluvních stran při naplňování cíle a podmínek Smlouvy (složeného ze zástupců smluvních stran), nebylo třeba se touto dohodou samostatně zabývat, neboť zákazu dle § 3 odst. 1 zákona podléhají již samotné dohody, o nichž to Úřad v tomto řízení deklaroval (čímž odpadá potřeba jakékoli koordinace k jejich realizaci).

Praxe v EU

Obdobně přistupuje k posuzování horizontálních dohod mezi soutěžiteli soutěžní právo ES, kde dle čl. 81 (1) Smlouvy ES jsou se společným trhem neslučitelné, a proto zakázány veškeré dohody mezi podniky, rozhodnutí sdružení podniků a sladěné postupy, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy a jejichž cílem nebo výsledkem je vyloučení nebo narušení soutěže na společném trhu. U některých případů spolupráce mezi horizontálními soutěžiteli je již od počátku zřejmá aplikovatelnost článku 81 (1), jedná se o dohody, které obsahují tzv. omezení s tvrdým jádrem, tzn. určují ceny, rozdělují trhy nebo zákazníky. U ostatních dohod spadajících pod čl. 81 (1) Smlouvy ES je třeba posuzovat, zda nespádají pod některou z blokových výjimek ze zákazu takových dohod, které jsou vydávány formou nařízení. V opačném případě lze požádat Evropskou komisi o udělení individuální výjimky ze zákazu dohod, a to za splnění podmínek stanovených v čl. 81 (3) Smlouvy ES.

Ze všech shora uvedených důvodů Úřad rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podle § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (správní řád), podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Šárka Vlašínová
ředitelka odboru

Rozhodnutí obdrží ve trojím vyhotovení:

Petr Pudil
Ve Studeném 1190/11
147 00 Praha 4 - Braník